

hanem a vidéki művésznek anyagi előmenetelére hat ki legkárosabban. A maradiságnak, a nyárspolgáriasságnak, a hozzá nem értésnek kínai falát döngeti itt nagy hiába — az okos, modern művészet. De meg a szociális élet nagy forgatagában, ahol a magán erők eltörpülnek, a rész erők egyetemes szervezkedése tudja csak megadni a törekvéseknek a kellő nyomatókat, a társadalmi tekintélyt és fontosságot. Mind e tényezők egyenesen rákényszerítenek bennünket arra, hogy mi, vidéken élő művészek szervezkedjünk s míg szétszórva hatástalanul állunk: az *Alföldi (Vidéki) Képzőművészek Egyesülete* cím alatt egy táborba gyűlve, erőinket összpontosítva megvédelmezzük erkölcsi és anyagi érdekeinket, együttesen módokat keressünk a bajok orvoslására, — sőt hogy egyesülve erőnk legyen azokat foganatosítani. Célja volna megerősödve társulattá alakulni, hogy maga belenyúljon saját ügyének vezetésébe s a közönségben a művészi érzést fejlesztve, minden módon megszüntesse azokat a hátrá-

nyokat, amelyek a vidéki művészi kultúra hiányából fakadtak, így egy erős művészi életet s a művészek számára jobb jövőt teremtsen.

Az egyesületbe eddig negyvennyolc tag jelentkezett, még pedig: Kallós Ede, Pásztor János, Károly Lajos, Kolozsvári Szeszák F., Tornyai János, Endre Béla, Hódi Géza, Romek Ágnes, Pap Emil, Komáromi K. Endre, Szőri József dr., Bakoss Tibor, Rublacky, Papp Gábor, Ferenczy József, Soós Aladár, Dávid Endre, Ratkovics Mihály, Pick Márk, Tóbiás László, Müller Miksa, Ottovay István, Heller Ödön, Niga László, Oláh Sándor, Váczy István, Monori Kovács Jenő, Vig Ferenc, Vigné Chevalier Antónia, J. P., Tauszig Ármin, Winkler Imre, Kozák István, Stepanek Ernő, Kollár Gusztáv, Tutsek Gyula, Morres Herman, Polczner Erős, Sebestyén Endre, Barabás Géza, Barabás Lajos, Reiner Ferenc, Kléh János, Stahl József, Berán Lajos, Joachim Ferenc, Inosay László, Halász Bradil Elemér.

Kossy, a világkalandor.

— Élményei Monte-Carloban. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi ügyész-ség híres foglya, Kossy Andor, körülbelül két esztendeig abból élt, hogy elárulta és a bécsi Landesgericht börtönébe juttatta kebelbarátját, Simonidesz Ödön volt honvédhadnagyot, aki nagy summákért hadi titkokat adott el Olaszországnak. Kossy Simonideszszel együtt folytatta végig a manipulációkat s az ő világkalandorsága akkor kezdődött, amikor Simonideszt egy olasz kapitány kém-szolgálatok teljesítésével bízta meg. Ravasz-ság, fortélyosság, ügyesség és vakmerőség dolgában mindkettő összeillő alak. Hogy mégis Simonidesz került előbb börtönbe, ennek az volt az oka, hogy egyszer elhibázta a dolgát és kevésbé volt óvatos. Kossy és Simonidesz ugyanis szövetséget kötöttek, hogy ketten fognak buzgólkodni a hadititkok megszerzésében és értékesítésében. Simonidesz a megbízás idejétől kezdve állandóan olasz földön tartózkodott, nehogy itt-hon valahogy elfogják. Kossy azonban szabadon utazgatott Bécs és Olaszország között s Simonidesznek épen ezért volt szüksége Kossyra. Simonidesz is ravaszfejú kalandor és úgy gondolkozott, kockáztassa a bőrét inkább Kossy, mint ő.

Csak hogy Kossy tuljárt az eszén. Jöttment Nizzából Bécsbe, Bécsből Budapestre hadititkokért. Azokból a pénzekből élt, amelyeket Simonidesztől kapott. Simonidesz egy pár hadi tervért százezer koronát kapott egy alkalommal, Kossynak azonban még feleannyit sem vallotta be, hogy majd az osztozkodásnál lefölözhesse a pénzt. Kossy valahogy mégis rájött Simonidesz hűtlenségére és ekkor körmönfont gondolata támadt. Elutazott Monte-Carlóból — ott élte világát Simonidesz — Bécsbe és jelentkezett a bécsi Evidenz-Bureau-ban, a bécsi kabinet kémkedési osztályánál. Előadta, hogy egy volt honvédhadnaggyal ismerkedett meg Monte-Carloban, aki hazaáruló lett. Fölajánlkozott, hogy Simonideszt törbe csalja, Bécsben a rendőrség kezére játsza, ha ehez a művelethez megfelelő pénzzel hozzásegítik. Sikertült az üzlet. Néhány ezer koronával — ez volt az első kiutalványozás — Kossy újra visszautazott Monte-Carloba. Egy pár jelentéktelen katonai térképet vitt magával, persze az Evidenz-Bureau tudtával, hogy mint újabb szállítmányt hűségesen át adja Simonidesznek. Így történt, de ekkor megkezdődött Kossy zseniálisan ravasz, pókhálószerűen finom és alattomos munkája, mely csakugyan Simonidesz törbecsalásához vezetett.

Együtt laktak a legelőkelőbb monte-carloi szállóban. Kossynak az volt a küldetése, valamiképen vegye rá a barátját, hogy Bécsbe jöjjön, hogy ott a rendőrség lefoghas-sa. Azonkívül Kossy megbízása kiterjedt arra is, hogy Simonidesztől a kémkedést bizonyító iratokat szerezze meg minden uton-módon. Ezekhez rendkívül nehéz volt hozzájutni Kossynak, mert amikor Simonidesz lefeküdt, nem is a párnája, hanem a matrác alá rejtette a fontos iratokat. Kossy azonban talált módot ezeknek a megszerzéséhez is. Egyszer úgy berugatta Simonideszt egy monte-carloi kokott segítségével, hogy alig állt a lábán. Kossy összepaktált a kokottal és ezen az éjszakán Kossy egyedül ment haza. A kokott jó pénzért elvégezte a megbízást és Kossy hozzájutott azokhoz a bizonyítékokhoz, amelyek alapján Simonideszt a bécsi törvényszék két évi börtönre ítélte.

A bizonyítékok megszerzése után azonban csak nagysokára sikerült Kossynak rávenni Simonideszt arra, hogy vele együtt Bécsbe utazzék. Ugy történt ez, hogy elfogtak a hadititkok, Kossy nem szállított többet, Simonidesz pedig a százezer koronáért valamennyit eladta már, a pénzt ruletten két hét

A 27 milliós kölcsön

és a városok kötvénykibocsátási joga.

(Saját tudósítónktól.) Szegeden, Nagyváradon és Aradon szinte automatikus egyidejűséggel váltak ismét aktuálisakká a sok milliós kölcsönök. Érdekes jelenség ez és jó lesz szemmel tartani azoknak, akik Szeged nagy kölcsöne ügyében már eleve buzgólkodnak. Aki figyelemmel kíséri a vidéki városok közigazgatását, észrevehette, hogy valahányszor az egyik város fejlődése, előrehaladása, kiépülése, intézményeinek szaporítása érdekében nagyobb követ mozgat meg, — mint amilyen ez a kölcsön-ügy is — és alapot igyekszik teremteni számításainak, nyomban megmozdulnak a többi nagyobb városok is és ugyanazt a tervet az aktuálítás homlokterébe tolják. Szinte úgy tűnik föl ez, mintha féltékenyen figyelmeztetni akarnák a fórumokat: emlékezzetek, nekünk is szükségünk van erre vagy arra, mi is meg akarjuk csinálni ezt vagy azt, legyenek tehát igazságosak és adjátok meg előbb nekünk, amit kérünk. Valóságos verseny fejlődik ki közöttük s ilyenkor sorra kilincselnek a miniszteriumokban, deputációk mennek a kormányhoz s úgy kell lenni, hogy amelyiknek a legagilisabb protektora van, az kerül ki győztesen a versenyből.

Szakasztott ez a versengés van most folyamatban Szeged, Nagyvárad és Arad között. Szeged rukkolt ki legelőször, hogy további fejlődéséhez egyelőre huszonhét, később még harminc millióra lesz szüksége.

Balogh Károly pénzügyi tanácsos készítette el a már elfogadott, továbbá az előkészítés alatt álló intézmények összeállítását, jelezvén, hogy a megvalósulásukhoz szükséges milliók előteremtésének útját most kell már egyengetni. Nosza megmozdult Nagyvárad is és egy tíz milliós kölcsönt szeretne kieszközölni *kötvénykibocsátási jog alapján*. Két ízben kérte már a kormánytól a jog engedélyezését, de mindannyiszor *elutasították*. Most ismét megpróbálkozik a dologgal, hátha sikerül. A kötvénykibocsátási jogért Szeged is folyamadt régebben, Arad pedig néhány hónappal ezelőtt és ekkor a belügyminisztertől általános jellegű leirat érkezett, amelynek az volt a határozott hangja értelmé, hogy a nehéz pénzügyi viszonyokra

való tekintettel a városok hosszabb ideig nem remélhetnek kötvénykibocsátási jogot. Így aztán abbamaradt az ügy.

Szeged nem is próbálkozott legujabban vele, hogy ilyen jog engedélyezését kérje a minisztertől. Annál inkább résen van azonban Nagyvárad és most harmadízben folyamodott a kormányhoz, nehogy a milliókért versengő városok elkaparintsák előle a jogot. Egy magát illetékesnek nevező forrás úgy értesül, hogy *„tekintettel a pénzpiac vigasztalan helyzetére, a kormány ezuttal teljesíteni fogja Nagyvárad kérését.”* A pénzpiac állásával való indokolás kissé *ellentétes* a belügyminiszter fent említett általános jellegű leiratával, mert hiszen annak idején *éppen a pénzpiac vigasztalan helyzetével indokolta a miniszter a kötvény kibocsátási jog megtagadását*. Az „illetékes forrást” eszerint aligha informálták jól, eltekintve azonban az indokolástól, nincs kizárva, hogy a kötvénykibocsátási jogért folytatott versenyből Nagyvárad kerül majd ki győztesen.

Szegeden pedig — sajnos, de való — éppen most nem gondolnak erre az illetékes faktorok. Husz és ötven milliókat dobálunk a levegőbe, de még nem tudjuk, hogyan és honnan is remélhetjük ezeknek a nagy összegeknek az előteremtését. Melyik bank ad ma, vagy akár évek múltán közel harminc milliót? Hiszen évekig eltart, amíg kiheverjük a mostani gazdasági bajokat. Most kellene már ütni a vasat ott, ahol valóban kikovácsolhatnánk valamit. Ha vigasztalan a pénzpiac Nagyváradon, mennyivel inkább az Szegeden, amelynek pénzügyi viszonyai éppen legutóbb a budapesti sajtót is foglalkoztatták. *Miért nem fordul most Szeged kötvénykibocsátási jogért a kormányhoz?* Szándékában van-e, vagy sem? Ha igen, akkor hiba, hogy mindjárt a huszonhét milliós kölcsönrel kapcsolatban nem rukkolt vele elő, ha pedig nincs szándékában, akkor legalább hallatott volna valamit a pénzügyi tanácsos vagy más városi faktor arról, milyen uton-módon akar eljutni a nagy kölcsön megszerzéséhez. Miféle tervei vannak ebben az irányban, mikor lép akcióba, egyszóval mit akar cselekedni a nagy kölcsön érdekében. Igazán mosolyra indító, hogy 27, mond huszonhét milliót akarunk sürgősen — ami alati egynéhány év értendő, — de nem tudjuk, honnan, kitől, mikor és milyen uton?